

PROJECTE LINGÜÍSTIC

Escola El Cabrerès

Aprovat pel consell escolar a data 29-05-2019
*14/06/2022 Aprovació de la modificació del punt 6.5. Coordinació
pedagògica per al treball de les competències lingüístiques*

ÍNDEX

1. Introducció
2. Contextualització.
3. Principis d'actuació en relació a l'aprenentatge de les llengües.
4. Acollida d'alumnat nouvingut no catalanoparlant.
5. Objectius en relació a l'aprenentatge de les llengües.
6. Criteris metodològics i organitzatius en relació a l'aprenentatge de les llengües.
7. Materials curriculars.
8. Distribució horària.
9. Actuacions de futur.

1. Introducció

EI PROJECTE LINGÜÍSTIC DEL CENTRE és l'instrument que permet assolir els objectius generals referents a la competència lingüística que defineix la normativa vigent .

Per elaborar l'actual projecte lingüístic s'ha creat un petit grup de treball que, partint dels acords de claustre i dels resultats de diferents proves avaluatives, ha elaborat aquest document. Una vegada aprovat en el claustre s'ha donat per finalitzat el procés d'elaboració i s'ha presentat al consell escolar donant-lo a conèixer a tots els membres de la comunitat educativa per tal de tenir-ne la seva aprovació.

Aquest projecte lingüístic caldrà que sigui revisat i actualitzat periòdicament en funció de les directrius del Departament d'Educació i de la realitat sempre canviant de l'entorn educatiu.

És per això que es troba en procés de revisió per tal d'adequar el seu contingut a un enfocament globalitzador i competencial, adequat a les noves necessitats.

2. Contextualització

La nostra escola és l'única del poble i hi assisteixen alumnes dels diferents nuclis que formen el municipi així com de poblacions veïnes, aquests últims però són minoria.

La gran majoria de famílies de l'escola són catalanoparlants. Tot i així a l'escola es preveuen accions específiques per atendre l'arribada d'alumnat d'altres nacionalitats. Accions que atenen les possibles necessitats lingüístiques individuals que puguin sorgir a l'etapa d'Educació Infantil i Primària.

També els serveis socials del municipi faciliten un servei de mediació per la comunicació amb les famílies que no entenen ni el català ni el castellà.

L'arribada d'alumnat nouvingut a l'inici o durant el curs és poc freqüent, i en general les famílies d'aquests alumnes s'integren amb facilitat en major o menor grau.

Els alumnes en acabar l'etapa assoleixen satisfactòriament les competències lingüístiques en llengua catalana i castellana, esdevenint bilingües, i tenen les nocions i bases necessàries per progressar en l'aprenentatge d'una llengua estrangera.

3. Principis d'actuació en relació a l'aprenentatge de les llengües.

La primera llengua de l'escola és el català, així, és la llengua vehicular tant de l'escola com de l'entorn educatiu: menjador, AFA, transport, activitats extraescolars, comunicacions amb les famílies...

3.1. Àmbit docent:

El professorat del centre disposa de les acreditacions necessàries per tal de poder realitzar la seva tasca docent en ambdues llengües, català i castellà. També part del professorat està acreditat per a impartir docència en llengua estrangera, anglès.

Habitualment, les àrees s'imparteixen en llengua catalana, excepte les pròpies de llengua castellana i llengua anglesa. S'usen també la llengua castellana i la llengua anglesa en d'altres activitats curriculars. A l'escola ja fa uns anys que s'imparteix també l'àrea d'educació visual i plàstica en català/castellà i anglès, en forma de tallers cíclics.

Durant aquest curs 18-19 s'ha iniciat a Cicle Superior 1 hora setmanal de coneixement del medi en anglès (CLIL).

El material que s'utilitza a l'aula (llibres de text, fitxes, murals...) habitualment és en català, excepte les pròpies de les diferents àrees lingüístiques no catalanes. La programació didàctica de l'àrea de llengua catalana i castellana es fa conjuntament i de forma transversal. D'aquesta manera s'han establert uns criteris i acords per reforçar i no repetir els elements comuns de les llengües per tal d'aconseguir el correcte assoliment de les competències lingüístiques.

3.2. Àmbit organitzatiu:

La llengua vehicular en aquest àmbit és el català i serà doncs, la llengua amb què es recolliran els diferents documents derivats de l'organització interna: actes, reunions, informacions internes, actes d'avaluació...

3.3. Àmbit administratiu:

La documentació i la correspondència del centre es fa en llengua catalana excepte quan es requereix en una altra llengua per tal de ser comprès per tothom, sobretot quan es tracta de famílies nouvingudes.

3.4. Àmbit de relació:

El català és la llengua habitual de comunicació (oral i escrita) entre el professorat, l'alumnat, famílies, personal no docent, institucions i entitats.

Serà la llengua vehicular usada en les xarxes socials i en les vies de comunicació habituals (cartes, avisos, circulars, web...)

4. Acollida d'alumnat nouvingut no catalanoparlant

Quan es dona el cas de l'arribada d'alumnat nouvingut, essent la llengua vehicular el català es seguirà el pla d'immersió lingüística, acompanyant a l'alumnat sempre en el seu procés d'aprenentatge de la llengua.

L'atenció a l'alumnat d'incorporació tardana es realitza mitjançant sessions curtes de petits tallers lingüístics per tal d'aprendre el vocabulari bàsic en català.

S'empraran tots els recursos necessaris per tal d'integrar aquest nou alumnat en el dia a dia escolar amb el màxim d'eficàcia. Tanmateix, l'escola disposa d'un pla d'acollida, elaborat ja fa uns anys, com a eina i guia de treball per a donar-li la benvinguda i una bona acollida, i dotar-lo dels recursos lingüístics si són necessaris per desenvolupar-se i facilitar la integració de la persona nova al centre.

(Vegeu document: Pla d'acollida alumnat nouvingut)

5. Objectius en relació a l'aprenentatge de les llengües.

Els **OBJECTIUS GENERALS** del sistema educatiu són:

1. Garantir, en acabar l'educació obligatòria, el domini equivalent de les llengües oficials (B2 al final de l'ESO i C1 al final del batxillerat).
2. Garantir un grau de competència suficient en una o dues llengües estrangeres (B1 al final de l'ESO i B2 al final del batxillerat de la primera llengua estrangera).
3. Reconèixer i fer presents a les aules i als centres les llengües familiars dels alumnes d'origen estranger i facilitar-ne l'aprenentatge.
4. Capacitar els alumnes per conviure en una societat multilingüe i multicultural.
5. Reforçar el paper de la llengua catalana com a llengua vehicular del sistema educatiu i potenciar-ne l'ús per part de l'alumnat.
6. Garantir l'acollida i l'atenció lingüística de l'alumnat nouvingut, i la seva integració a l'aula ordinària.

A partir del nostre Projecte Lingüístic ens proposem que l'alumnat adquireixi la competència lingüística adequada en les dues llengües oficials (català i castellà). Inicialment ambdues llengües es treballaran a nivell oral i posteriorment a nivell escrit, d'una forma més sistemàtica, per tal que al finalitzar l'educació primària l'alumnat hagi assolit els objectius d'etapa de cadascuna d'elles.

La llengua estrangera del nostre centre és l'anglès. La metodologia que s'utilitza per aquesta àrea seguirà els mateixos criteris establerts que en l'aprenentatge del català i castellà, per tal d'afavorir el desenvolupament de la competència comunicativa i la competència plurilingüe i intercultural.

S'assignarà un/a mestre/a diferent per treballar cada llengua, sempre que sigui possible, ja que d'aquesta manera l'alumnat té els referents lingüístics associats a cada mestre/a de llengua.

-Llengua Catalana:

- Conèixer i utilitzar la llengua catalana com a llengua vehicular en tots els seus àmbits i registres.
- Treballar primer en llengua catalana les estructures comunes de tots els idiomes per tal d'evitar repeticions.
- Facilitar l'ús i el coneixement del català a l'alumnat nouvingut per tal que la seva adaptació al centre sigui més ràpida i satisfactòria.

-Llengua Castellana:

- Conèixer la llengua castellana a nivell oral i escrit per poder-la utilitzar amb normalitat en diversos contextos: informatius, expressius i de relació.
- Prestar especial atenció als aspectes específics i diferenciadors de la llengua castellana per afavorir la sistematització d'aquests continguts.

-Llengua anglesa:

- Mostrar-se receptiu i interessat davant la diversitat lingüística.
- Valorar la importància del coneixement de la llengua anglesa com a vehicle de comunicació global.
- Comprendre i expressar-se en llengua anglesa, mitjançant situacions contextualitzades on s'hagin d'emetre i rebre missatges senzills amb produccions orals i escrites.

6. Criteris Metodològics i organitzatius en relació a l'aprenentatge de les llengües.

Esdevé objectiu clau la utilització del llenguatge com a instrument per interpretar i comprendre la realitat a través de textos orals i escrits, per comunicar-se de forma oral i escrita, i per organitzar i autoregular el pensament, les emocions i la conducta. Aquestes competències lingüístiques en les diferents llengües (català, castellà i com a llengua estrangera, l'anglès) permeten expressar pensaments, emocions, vivències i opinions; emetre judicis crítics i ètics; generar idees i estructurar el coneixement.

El desenvolupament d'aquestes competències no ha de ser un afer exclusiu de l'àrea de llengua, sinó que és responsabilitat de totes les àrees.

Les diferents llengües, com a objecte d'aprenentatge, es treballen en una fase inicial a nivell de comprensió i expressió oral i posteriorment s'introdueix la comprensió i expressió escrita. Les llengües castellana i anglesa s'introdueixen a l'Educació Infantil, prioritzant el llenguatge oral, en forma de tallers i ambients setmanals per tal d'anar adquirint habilitats comunicatives en d'altres llengües, una amb la que hi convivim i l'altra com a llengua estrangera.

Per tal d'assegurar una bona organització i distribució dels recursos, a cicle Inicial i en els grups nombrosos, s'intentaran fer desdoblaments per treballar la llengua anglesa i poder afavorir l'aprenentatge oral i la participació de l'alumnat. També es desdoblaran els grups nombrosos per al treball de l'expressió escrita tant en català com en castellà.

Es plantegen activitats que puguin inserir-se en una varietat de situacions comunicatives, ja que cada situació requereix l'aplicació d'unes estratègies de comprensió i expressió diferents.

Es treballen diferents tipus de textos com: receptes, rodolins, poemes, cal·ligrames, diàlegs, contes, descripcions, teatre, cançons, cartes...

Es dóna molta importància a les exposicions orals dels nens i es treballa tant de manera individual com grupal en tota l'etapa, essent inclosa en d'altres àmbits/àrees prioritzant la diversitat dels temes treballats: propers, remots, científics, tècnics, literaris...

.6.1 Consciència fonològica

Aquest treball es realitza només en llengua catalana, perquè és la llengua vehicular. Es comença a treballar a Educació Infantil a P-3 fins a 2n de Cicle Inicial i es fa de forma sistemàtica.

6.2. Reforços i grups de lectura

Amb l'objectiu de millorar la mecànica lectora organitzem reforços de lectures per l'alumnat de 1r i 2n de CI. A 1r s'inicien amb la lectura i es comença amb llengua catalana ja que és la llengua més propera de la major part del nostre alumnat, a 2n es segueixen lectures a nivell individual o en petits grups depenent de la necessitat i s'alternen lectures en català i castellà. Aquest treball de lectura es fa de manera sistemàtica i, sempre que és possible, diàriament.

A partir de 2n i fins a 6è, quan ja tenen la mecànica lectora avançada, s'organitzen les lectures a partir de grups per nivells als matins de 9 a 9:30, essent flexibles alhora de fer els agrupaments entre els diferents cicles. També es fan lectures individuals als nens i nenes que presenten més dificultats.

(Vegeu document: Pla lector del centre)

6.3. Biblioteca

A l'escola, la biblioteca és un espai obert i d'ús habitual amb els alumnes, s'hi fa servei de préstec i es proposen activitats d'animació lectora. Es troben llibres de lectura en català, castellà i anglès. Comptem amb una comissió de mestres que vetllen pel funcionament i la dinamització d'aquest espai on els alumnes poden escollir els llibres que més els interessa llegir, amb la intenció de potenciar la lectura com a plaer.

(També inclòs en el Pla Lector del Centre)

6.4. Transversalitat de les llengües.

La convivència de les diferents llengües en el món actual forma part del dia a dia a l'escola. Es fa ús de les diferents llengües per a les diferents situacions escolars, ja sigui recerca d'informació, cantar una cançó o preparar una

exposició oral i el fet de ser trilingües és un valor afegit que ens obre un món de possibilitats, millora les seves capacitats intel·lectual, emocional, crítica i comunicativa.

6.5. Coordinació pedagògica per al treball de les competències lingüístiques:

La continuïtat i coherència entre cicles a l'escola és essencial i per tal d'establir una bona coordinació dels criteris referents a l'adquisició de les competències lingüístiques, es realitzen claustres pedagògics, espais per consensuar i coordinar els principis metodològics que orienten l'ensenyament de les dimensions que marca el currículum, debatre i acordar els objectius a treballar o prioritzar.

En els darrers anys, hem creat equips de treball per a millorar les actuacions vers l'àmbit lingüístic. Aquestes propostes de millora són derivades de l'anàlisi dels resultats obtinguts en les avaluacions periòdiques, tant internes com externes, en les diferents àrees. Les diferents actuacions es troben incloses en la programació general Anual.

7. Materials Curriculars.

Per donar suport a l'aprenentatge significatiu de les llengües es fan servir diferents tipus de materials com poden ser:

Llibres de text i quaderns d'ortografia.

Llibres de lectura.

Fitxes d'elaboració pròpia.

Utilització de les TIC/TAC en l'aprenentatge de les llengües.

Pòsters i làmines.

Materials manipulatius: Lletres de fusta, lletres magnètiques, dòminos...

Aprofitem les lletres de l'entorn (lletres a les samarretes que porten els nens, als berenars, cartells del carrer...)

Cartells a l'aula (noms dels nens, racons, espais de classe...)

8. Distribució horària de les llengües

	Llengua catalana	Llengua castellana	Llengua anglesa
Cicle Inicial	216	216	108
Cicle Mitjà	216	216	108
Cicle superior	216	216	234

A tots els cicles es dedica 1.5 h setmanals a Tallers (plàstics o d'altres ambients) on la llengua vehicular és un taller de cada llengua. També a l'Educació infantil s'introdueixen el castellà i l'anglès com a eina de comunicació.

Les lectures de la ½ hora de lectura diària s'alterna CAT/CAST durant 3 dies i 2 es fa en llengua anglesa.

9. Actuacions de futur

Coordinar el treball transversal de l'expressió escrita en català/ castellà i anglès a l'escola, caldrà doncs una revisió i unificació de continguts i criteris d'avaluació.

Durant el curs 17-18 ja es va iniciar aquest treball pedagògic però encara s'està elaborant el document marc.